

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 4

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 28. januar 1950

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárid

24 Árg.

HUMBUKK

Hart leikaði Dimmalætting inná lögtingsformannin, tí hann ikki kallaði tingið saman fyri at fáa skil á trætunum um trolara-kontraktina.

Formaðurin gjörði tað ikki, tí javnaðarmenn hövdu givið greitt svar: Teir vildu ikki vera við til at skerja fiskimannapartin á feskfiskaveiði.

Men lögmaðurin og fiskimálaráðharrin vóru sambandsmenn og sótu við meirlutanum í landsstýrinum og kundu altíð gera tað teir hildu vera rætt. Hvi lystraðu teir ikki Dimmalætting. Teir áttu maktina. Eru teir líka-gladdir fyri fiskivinnumálum og harimillum serliga trolaradriftini?

Dimmalætting kann svara!

Men tingið kom saman til ásetta tíð.

Trolaramálið kom til viðgerðar, fór í nevnd.

Óg tann maðurin, sum fekk ábyrgdina av viðgerðini av hesum máli, var eingin minnj enn ein sambandsmaður, Jens Kristian Olsen. Nú skuldi staðið væl til eftir Dimmalættingar áskoðan.

Men hvat hendi?

Púrt einki!

Sambandsmaðurin Jens Kristian Olsen greiddi frá á opnum tingi, at tá ið flokkanna nevndarlimir ikki kundu koma til sættis um eitt uppskot, var tað at vænta, at einki uppskot kundi koma ígjøgnum á tingi, og settu tí teir ymsu flokkarnir einki uppskot fram.

Stórri humbuk kann ikki vera í nakrari politiskari agita-tión enn henda Dimmalættingar og sambandsins.

Kasta seg sum úlvur yvir Óregaard, tí hann ikki kallaði tingið saman, so sambandsmenn kundu fáa høvi at seta uppskot fram til hjarging av driftini, og so tá ið tingið kemur saman hendir tað at sambandsnevndarformaðurin, ið fær málið í hendi at greiða, *geur upp* og lýsir fyri tinginum, at *sambandið hevur einki uppskot at seta fram* til loysing av málinum.

Óg humbukkið verður so

mikið stórri, sum at Dimmalætting aftaná hetta úrslit sambandsins ikki smæðist við í eini oddagrein at kasta seg við spott og háð yvir hinar flokkarnar.

Men sannleikin er, at fólka-flokksmenn á opum tingi hava gingið inn fyri, annaðhvørt at seta semingsmannsins uppskot í gildi ella at lata trætumálið fara til gerðadóms, og javnaðarmenn sögdu við tað sama, at teir, undir ongum umstøðum gingu við til at skerja fiskimannsins part, meðan sambandsmenn sögdu, at teir kundu ganga við til eitt uppskot, um allir hinir flokkarnir gingu við til tað, *men sjálvir settu teir einki uppskot fram*.

Henda vesæliga stóða mátti ikki verið nakað hjá Dimmal, at breggja av. Henni sömdi betri at tagt og verið glað við, um hon slapp við tað.

Hvør skal gjalda hesa milliúnina?

Enn situr tingið saman; men almennir fundir eru fáir ella eingir, so ætlandi er tað figgjarlógin, ið tingmenn hava ílt við at semjast um. — Eftir tí, vit hava frætt, skulu útreiðslurnar, sum fyri stórsta partin longu eru játtadar, vera um *eina milliún* stórri enn tað inntøku-uppskotið, landsstýrið hevur lagt fyri tingið.

Nú er fólk forvitið at frætta, hvussu hesar inntøkur skulu fáast til vegar. Ætlandi vilja fólkaflokksmenn og sambandsmenn seta fram uppskot um hægri toll; men sjálvandi ganga javnaðarmenn ikki við til nakra tollhækkan.

Sum kunnugt betala fiskimenn og arbeidarar so stóran part av skattinum í dag, at skulu nú eisini brúksvörur dýrkast við tolli, verður ikki livandi.

Øll eru greið yvir, at nógvir menn við stórum virkjum hvørki rinda skatt til kommunu ella lögting, tí virkir teirra ikki geva yvirskot.

Hetta kann ikki vera rætt.

Fiskimenn og arbeidsmenn,

ið ongantíð hava nakað yvirskot, megu gjalda skatt av allari síni inntøku, ið verður nýtt í húsarhaldinum. Tað má verða álagt líkningarvaldinum at skipa so fyrri, at teir menn, ið færa nóg stórri hús enn bæði fiskimenn og arbeidarar, verða settir í skatt av tí, teir nýta til sítt húsarhald.

Hvat sigur Páll Petersen til hetta óskil — hann situr sjálvur sum formaður í líkningar-ráðnum?

TEIR SIGLA AFTUR

Úr Suðuroy frættist, at hildið var uppat at sigla niður við fiski vegna ósemju um lön.

Nú er henda sigling byrjað aftur. Semingsmaðurin hevur lovað at tikið trætumálið til viðgerðar.

Verða Føroya fiskimenn at vinna umboðsmenn í starvs- og umboðsmannanevndum fyri Føroya Fiskasølu?

Sum áður greitt frá hevur javnaðflokkurin inni á tingi, at fiskimannastatturin skal fáa helmingin av umboðsmönnum í stýri og umboðsmannanevnd fískisölnunnar.

Málið er nú í nevnd. Men vit hava ikki frætt, hvørja stóðu hinir flokkarnir hava. Graml gongur tó um, at onkur av nevndarlimunum í hinum flokkunum vilja taka undir við javnaðarmönnum, ið sambært upplýsingar frá flokksformani okkara, vilja seta fram uppskot um i fyrstu syftu at treyta einkarrættin til salt- og klippfiskasölu við, at Føroya Fiskasöla á fyrsta aðalfundi broytir lógreglur sínar soleiðis, at fiskimenn, skiparar og stýrimenn, motorpassarar og maskinmeistarar tilsamans fáa helmingin av fískisölnunnar stjórnar- og umboðsmannalimum, og i aðru syftu at heimila landsstýrið lögtingsins vegna — um fyrsta uppskotið ikki verður samtykt á aðalfundinum — við lóg at seta i gildi eina fískasölu á andeils-

grundarlagi á sama hátt sum Føroya Fiskasöla bara við teirri broyting í felagslógunum, at fískamannastatturin skal fáa helmingin av limunum i stjórn — og umboðsmannanevnd fískasölnunnar.

Tá ið Føroya Fiskasöla varð stovnað av nýggjum, hövdu javnaðarman uppskot á tingi um at treyta einkarrættin við, at fiskimannastatturin fekk helmingin av felagsins stjórnarvaldi. Men tað fall. Hinir flokkarnir vóru ímóti.

Nú eru javnaðarmenn ikki einsamallir í hesum kravi sínum. Suðuroyar Fiskimannafelag hevur sama krav á tingi.

Men hvat sigur Føroya Fiskimannafelag og hini ávarandi feløg? Hesin spurningur er eins athugaligur og spurningurin um, hvat ið sambandsmenn og fólka-flokksmenn á tingi siga.

Men eitt er vist, at javnaðarmenn helma ikki í, fyrr enn vunnið er á mál, sjálvt um tap verður i hendi við hesi atllögu.

SALTKJØT

Fyrsta flokks, sera feitt og sera gott saltað oksakjöt, kann útvegast í 1/1 og 1/2 tunnum frá felagnum S. HOULBERG A S, Keypmannahavn

Gerið so væl og sendið orðra tygara til felagið ella til

BRYNJÓLFUR MORTENSEN
TÓRSHAVN . TL. 8